

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **X. X.**, nar. X
státní příslušností X
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
se sídlem Opletalova 25, Praha 1, č. ev. ČAK 12 373

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2023, č. j. MV-148115-9/OAM-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti usnesení Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké

policie, ze dne 28. 7. 2023, č.j. CPR-22425-7/ČJ-2023-930310-V239 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) o zastavení řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí ve věci zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, které podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) vydala Policie České republiky, Krajské ředitelství hl. m. Prahy, odbor pobytové kontroly, pátrání a eskort, dne 30. 10. 2020 pod č.j. KRPA-280584-10/ČJ-2020-000022-SV.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce předně namítl, že žalovaný příliš restriktivně vyložil příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců, zejména pak ust. § 122 odst. 5 písm. a) ve spojení s ust. § 118 odst. 4. tohoto zákona. Měl přitom za to, že výklad žalovaného také nedostatečně zohledňuje individuální okolnosti daného případu, a to v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů, zejména zásadou proporcionality a souvisejícím požadavkem na individualizaci každého rozhodnutí, a dále v rozporu s čl. 11 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, podle něhož členské státy Evropské unie mohou v individuálních případech z humanitárních či jiných důvodů upustit od vydání zákazu vstupu či zákaz vstupu zrušit nebo pozastavit. Žalobce totiž objektivně nemůže prokázat splnění podmínek ust. § 122 odst. 5 písm. a), b) zákona o pobytu cizinců ani dosáhnout na jejich splnění, jelikož jej za současné bezpečnostní situace v zemi jeho původu nelze nutit k vycestování na území Ukrajiny a zároveň již po dobu více než roku a půl nemůže plynout ani doba zákazu vstupu na území členských států Evropské unie, jelikož rozhodnutí o správním vyhoštění nelze vykonat. Podle žalobce mu pak nelze klást k tíži to, že zákon o pobytu cizinců výslovně na tuto situaci nepamatuje, resp. neupravuje zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění z důvodu existence překážky vycestování, a nelze po něm spravedlivě požadovat prokázání splnění podmínek upravených v ust. § 122 odst. 5 písm. a), b) zákona o pobytu cizinců. V souvislosti s touto námitkou žalobce také uvedl, že teprve k jeho odvolací námitce žalovaný rozšířil spisový materiál a přesně vymezil dobu vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Tento postup žalovaného považuje žalobce za nesprávný, když namísto rozsáhlého doplňování měl přistoupit ke zrušení usnesení správního orgánu I. stupně a vrácení věci k novému projednání.
3. Žalovaný se rovněž podle názoru žalobce vůbec nezabýval přiměřeností dopadu jeho rozhodnutí do základních práv žalobce a jeho trvale usídlené partnerky, ačkoli žalobce již v řízení v prvním stupni nepřiměřenost zásahu do jeho práv i práv své družky výslovně namítl. Pro tuto vadu měl žalovaný usnesení správního orgánu I. stupně zrušit a věc mu vrátit k novému projednání a nikoli nedostatky odůvodnění usnesení správního orgánu I. stupně nahrazovat odůvodněním napadeného rozhodnutí. Žalobce nesouhlasil s názorem žalovaného, že posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života je účelné pouze za předpokladu, že by uplynula polovina doby zákazu vstupu na území členských států Evropské unie. Přijetím této argumentace by ovšem podle žalobce pozbylo smyslu poměrování dvou protichůdných zájmů, jelikož toto obvykle přichází v úvahu právě v případech, kdy žadatel nesplňuje jednu z podmínek pro vydání kladného rozhodnutí o jeho žádosti. Splňuje-li totiž žadatel podmínky pro vydání kladného rozhodnutí, není obvykle správnímu orgánu dána možnost správního uvážení, zda žádosti vyhoví, či nikoli, a tím ani prostor pro posuzování přiměřenosti zásahu do základního práva žadatele vznikajícího v důsledku vydání negativního rozhodnutí o jeho žádosti. Žalobce k tomu

s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2008, č.j. 2 As 19/2008-75, dále uvedl, že si splnil svoji základní povinnost pro aktivaci čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod tím, že tvrdil, že došlo k podstatné změně skutkových okolností jeho případu, konkrétně založení rodinného života s jeho partnerkou na území České republiky a vypuknutí válečného konfliktu na území Ukrajiny, který činí návrat žalobce do země původu nemožným. Dále žalobce uvedl, že platné rozhodnutí o správním vyhoštění mu brání v následné úpravě jeho pobytového statusu na území České republiky.

4. Žalobce má napadené rozhodnutí také za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů v otázce posouzení přiměřenosti jeho dopadu do základního práva žalobce a jeho přítelkyně na respektování soukromého a rodinného života chráněného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle žalobce má tato vada svůj původ v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí stran okolností soukromého a rodinného života, kdy správní orgán prvního stupně neprovedl pobytovou kontrolu, neprovedl výslech účastníka řízení ani jeho družky, fakticky neučinil ničeho k tomu, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal předně na napadené rozhodnutí, ve kterém se již k námitkám žalobce vyjádřil. Dále uvedl, že zamítl odvolání žalobce, neboť se ztotožnil se závěrem správního orgánu prvního stupně v tom směru, že žalobce neprokázal splnění jedné z podmínek ust. § 122 odst. 5 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
6. Žalovaný dodal, že první a druhý stupeň správního řízení tvoří jeden celek. Žalovaný podklady rozhodnutí nedoplňoval o nové skutečnosti, ale pouze podrobně rozebral údaje již obsažené ve výpisu z evidencí, které nebyly dle odvolání žalobci příliš jasné (doba vykonatelnosti rozhodnutí). Závěr, že polovina doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, zatím neuplynula, tím nebyl nijak ovlivněn.
7. Dále žalovaný ve svém vyjádření podrobně vypočetl, kdy u žalobce došlo ke stavění běhu doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropského unie. Doplnil k tomu, že překážka vycestování způsobená bezpečnostní situací na Ukrajině pak ve vztahu k žalobci působí primárně jako ochrana před nutností splnit uloženou povinnost a až sekundárně způsobuje nevykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění.
8. Dále žalovaný uvedl, že z pohledu zákona o pobytu cizinců není žádoucí ani nutný obdobný postup jako ten, kterým Okresní soud Brno – venkov upustil od výkonu trestu vyhoštění, neboť správní vyhoštění není trestem, ale specifickým opatřením v oblasti kontroly přistěhovalectví. Upozornil také na ust. § 120a odst. 8 zákona o pobytu cizinců, které stanoví podmínky pro zánik platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, coby projev toho, že zákonodárce počítal i se situací, kdy osobě s uloženým správním vyhoštěním brání taková překážka ve vycestování jako v případě žalobce.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.
10. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajské ředitelství hl. m. Prahy, odbor pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 30. 10. 2020 pod č.j. KRPA-280584-10/ČJ-2020-000022-SV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v trvání dvou let.

11. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajské ředitelství hl. m. Prahy, odbor pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 17. srpna 2022, č.j. KRPA-214439-9/ČJ-2022-000022-101, bylo rozhodnuto o tom, že se na žalobce vztahují důvody znemožňující vycestování podle ust. § 179 zákona o pobytu cizinců.
12. Podáním ze dne 31. 5. 2023 doručeným Policii České republiky, Krajské ředitelství hl. m. Prahy, odbor pobytové kontroly, pátrání a eskort, žalobce požádal o zrušení platnosti rozhodnutí ze dne 30. 10. 2020 pod č.j. KRPA-280584-10/ČJ-2020-000022-SV, o správním vyhoštění žalobce. Toto podání bylo dne 13. 6. 2023 postoupeno správnímu orgánu prvního stupně coby příslušnému správnímu orgánu, který dne 27. 6. 2023 zahájil správní řízení ve věci žádosti žalobce o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění.
13. Správní orgán první stupně vydal poté, co umožnil žalobci seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, prvostupňové rozhodnutí, kterým zastavil řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí ve věci zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění.
14. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce odvolání. Žalovaný do správního spisu doplnil podklady v podobě výstupů z cizineckého informačního systému, výzvy Okresního soudu Brno – venkov k vycestování z území České republiky a dvou prodloužení lhůty k vycestování vydaných tímž soudem.
15. Žalovaný následně poté, co žalobci umožnil seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, vydal žalobcem napadené rozhodnutí, kterým rozhodl, jak je popsáno v bodě 1.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních námitek vycházejících přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu ve smyslu ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „s.ř.s.“). Ve věci bylo rozhodnuto po jejím projednání, k němuž soud na žádost žalobce nařídil jednání.
17. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4. zákona o pobytu cizinců (ve znění platném a účinném ke dni vydání rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce) *policej vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
18. Podle ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *nelze rozhodnutí o správním vyhoštění podle ustanovení § 119 vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*
19. Podle ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*

20. Podle ust. § 118 odst. 4 zákona o pobytu cizinců *do doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace nebo občanovi Evropské unie anebo jeho rodinnému příslušníkovi umožnit vstup na území, se nezapočítává doba, po kterou není rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné.*
21. Podle ust. § 120a odst. 8 zákona o pobytu cizinců *platnost rozhodnutí o správním vyhoštění dále zaniká, není-li vycestování cizince možné a ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění uplynula doba rovnající se pětinásobku doby pro omezení vstupu na území stanovené v tomto rozhodnutí.*
22. Podle ust. § 122 odst. 5 zákona o pobytu cizinců *policie může na žádost cizince vydat nové rozhodnutí, kterým zruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění nebo zkrátí dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, uvedenou v rozhodnutí o správním vyhoštění, a to nejméně o jednu třetinu této doby, jestliže*
- a) pominuly důvody jeho vydání a uplynula polovina doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území,*
 - b) jde o cizince, který prokáže, že dobrovolně vycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění, a zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění bude přiměřené vzhledem k důvodům, pro které bylo vydáno, nebo*
 - c) se jedná o cizince svěřeného do náhradní výchovy (§ 87), který dosáhl věku 18 let a podle vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany dětí tento cizinec projevuje snahu o integraci na území.*
23. K žalobcem namítanému příliš restriktivnímu výkladu ust. § 122 odst. 5 a § 118 odst. 4 zákona o pobytu cizinců je třeba především uvést, že sám žalobce neuvedl ve své žalobě konkrétně, v čem ona výkladová restrikce má spočívat. Naproti tomu rovněž neuvedl, jak konkrétně měl žalovaný příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců vyložit. Znění citovaných ustanovení zákona o pobytu cizinců totiž nedávají žádný velký prostor k diskusi o způsobu jejich výkladu. Působí celkem jasným dojmem s tím, že zjevně žalovaným užitý gramatický výklad nelze považovat v tomto případě za nesprávný. Žalobce zde navíc v podstatě namítá to, že žalovaný setrval na požadavku, aby žalobce prokázal splnění zákonných podmínek pro vydání nového rozhodnutí, kterým by byla zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, v čemž podle mínění zdejšího soudu nelze spatřovat žádnou výkladovou restrikci. Jinými slovy se nejedná o otázku výkladu, nýbrž o stěží akceptovatelný požadavek žalobce na to, aby správní orgány upustily od splnění jasně vymezených zákonných podmínek pro vydání nového rozhodnutí, kterým zruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto soud této žalobní námitce sluchu nepopřál.
24. Městský soud rovněž nesdílí názor žalobce v tom směru, že by zákon o pobytu cizinců nepamatoval na situace, kdy existují překážky vycestování, když z ust. § 120a odst. 8 zákona o pobytu cizinců, na které poukazoval žalovaný, vyplývá vůle zákonodárce ponechat rozhodnutí o správním vyhoštění v platnosti i v případě nemožnosti vycestování cizince, dokud neuplyne ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění doba rovnající se pětinásobku doby pro omezení vstupu na území stanovené rozhodnutím. V tomto směru proto soud ani žádné opomenutí v platné právní úpravě nevidí.

25. Pokud jde o žalobcem namítané rozšíření spisového materiálu, má soud především za to, že žalovaný nijak rozsáhle dokazování nedoplňoval, když se jednalo o výstupy z cizineckého informačního systému, výzvu Okresního soudu Brno – venkov k vycestování z území České republiky a dvou prodloužení lhůty k vycestování vydaných tímž soudem. Soud rovněž nevidí nic nesprávného na tom, pokud žalovaný doplnil v odvolacím řízení dokazování a upřednostnil tento postup před zrušením usnesení správního orgánu I. stupně a vrácení věci k novému projednání. Ba naopak tento jím zvolený postup je správný v zájmu hospodárnosti řízení, a to zvláště za situace, kdy splnil svoji povinnost umožnit žalobci seznámení se s doplněnými podklady a vyjádření se k nim.
26. Co se týče námítky, že se žalovaný vůbec nezabýval přiměřeností dopadu jeho rozhodnutí do základních práv žalobce a jeho trvale usídlené partnerky, soud předně konstatuje, že žalovaný se přiměřeností dopadu jeho rozhodnutí do základních práv žalobce a jeho partnerky nakonec fakticky zabýval, jak se podává z napadeného rozhodnutí (srov. str. 6 a 7), a dospěl ke správnému závěru, že zastavením řízení o žádosti žalobce o vydání nového rozhodnutí nemohlo být zasaženo do jeho práva na ochranu soukromého a rodinného života, neboť tímto postupem nedošlo k žádnému zhoršení postavení žalobce či jeho partnerky, přičemž zde nelze mluvit ani o případném porušení zásady legitimního očekávání, neboť očekávání prominutí splnění jedné z podmínek k odstranění tvrdosti zákona (v tomto případě správního vyhoštění) nelze jistě mít za legitimní. Soud však přesto sdílí názor, že správní orgány nebyly v tomto případě povinny se přiměřeností dopadu jejich rozhodnutí do práva žalobce a jeho partnerky na ochranu soukromého a rodinného života vůbec zabývat. Ust. § 122 zákona o pobytu cizinců upravuje konkrétní podmínky k odstranění tvrdosti správního vyhoštění, které nelze podle mínění zdejšího soudu ještě dále relativizovat prostřednictvím institutu přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, kterýžto je svou povahou ve vztahu k ust. § 122 zákona o pobytu cizinců obecnějším institutem k odstranění tvrdosti zákona o pobytu cizinců jako takového. Soud má tedy za to, že v případě žalobce by vskutku byly správní orgány povinny vypořádat se s přiměřeností dopadu svých rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a jeho družky jen, pokud by ani při splnění všech podmínek ust. 122 odst. 5 písm. a), b) zákona o pobytu cizinců neohodlaly žádosti žalobce o vydání nové rozhodnutí, kterým by byla zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, vyhovět (kupř. s ohledem na nenárokovost takového postupu), anebo, pokud by posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí o žádosti žalobce do jeho soukromého a rodinného života bylo na místě v rámci posuzování splnění podmínek odstranění tvrdosti správního vyhoštění (zde kupř. posuzování splnění podmínky prominutí důvodů vydání správního vyhoštění). V tomto případě však žalobce ani nerozporoval závěry správních orgánů o nesplnění podmínky uplynutí poloviny doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, ale fakticky se domáhá toho, aby správní orgány na splnění této zákonné podmínky netrvaly s ohledem na možnost nepřiměřenosti zásahu jejich rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce či jeho družky, což zákonodárce s ohledem na shora uvedené zřejmě nezamýšlel.
27. Ani odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2008, č.j. 2 As 19/2008-75, nemá soud za případný, neboť tento rozsudek se nezabývá konkrétně právě situací, kdy cizinec podá žádost o vydání nového rozhodnutí, kterým by byla zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, aniž došlo ke splnění jednoznačně vymezené podmínky uplynutí poloviny doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území.

28. S ohledem na shora uvedené pak soud nemá napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů v otázce posouzení přiměřenosti jeho dopadu do základního práva žalobce a jeho přítelkyně na respektování soukromého a rodinného života chráněného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

VI. Závěr a náklady řízení

29. Soud tak žalobu s ohledem na vše shora uvedené jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
30. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků zdejší soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 4. ledna 2024

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D., v. r.

samosoudce